

KARTALI

Ára: 40 Ft

KISBÍRÓ

VI. évfolyam 3. szám

A Kartali Művelődési Ház lapja

1995. március

1848. március 15.

(Ahogy egy mai tini megemlékezik róla)

Ami ezen a napon kibontakozott és útjára indult, túl régen volt ahhoz, hogy személyes emlékek alapján bárki is mesélni tudna róla. Nem hallhatjuk nagyapáinktól, milyen érzés is lehetett a forradalmi tömegben lenni, Kossuth és Petőfi, Vasvári forradalmi alakját látni! Csak a könyvekből olvashatjuk, hogy mi is történt ezen a napon, s kik voltak Ők, a hősök!

Mert hősök voltak, olyan emberek, akikben volt bátorság a magyarság élére állni, vezetni őket a szabadság felé. Tetteik, mondataik példaként állanak a ma élő emberek előtt is, pedig 147 év telt el azóta.

Azon gondolkodom, mi, mai fiatalok tudnánk-e küzdeni?

Harcolni egy olyan célért, olyan erővel és elszántsággal, amilyennel Ők, hőseink küzdöttek azon a márciusi napon.

Életüket és vérüket áldozva fel a szabadságért?

Bennünk megvan-e még a hazafiság érzése, mely nem riad vissza az áldozatvállalástól sem?

Vagy számunkra természetes a biztonság, a béke, s nehezen álljuk a mindennapok kihívásait?

Amikor a márciusi ifjakra emlékezünk, ne kötelességtudat vezéreljen bennünket, a „kötelező” fanyar érzése.

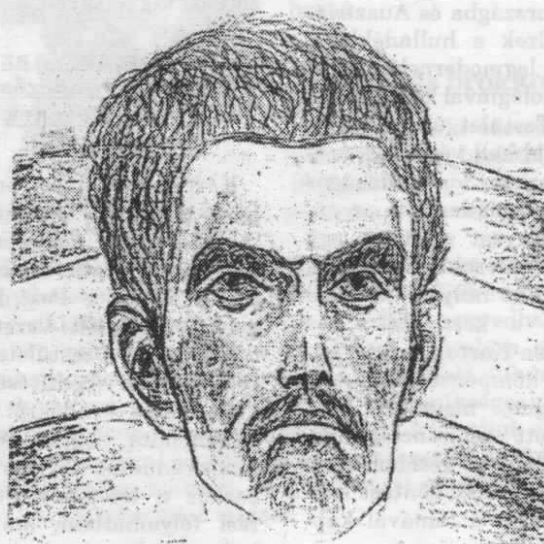
Jusson eszünkbe, mennyi dolgunk van ezen a földön.

Mennyi teendő vár ránk fiatalokra, melyet tisztességgel, becsülettel kell elvégeznünk.

Kívánom, hogy az elkövetkezendő generációnak ne kelljen hőssé válnia, csak tisztességgel, becsülettel tenni a dolgát, dolgozni a még szebb jövőért, utódainkért.

Hőseinkre pedig emlékezzünk tisztelettel!

Rehorovszky Krisztina

Petőfi Sándor

(Rajzolta: Rehorovszky Krisztina)

A TARTALOMBÓL

„Fülelünk”, hogyan tudnánk segíteni
(Védőnőinkről)

4. oldal

Kedves Sógor!

7. oldal

Kezdődik a tavaszi idény (labdarúgás)

9. oldal

Anyakönyvi hírek

9. oldal

Újságírótehetség-kutató

13. oldal

Akikről még sohasem írtunk

15. oldal

Oklevelek Kartal történelméből

16. oldal

Ami a Kalendáriumból kimaradt

18-19. oldal

NOE-beszámoló

20. oldal

1. A kommunális szilárd hulladék elhelyezése

Urbán Imre polgármester elmondta, hogy az aszódai szeméttelep nem felel meg a korszerű szeméttárolás követelményeinek, ezért bármikor bezáráthatják, a szeméttelhelyezést és kezelést viszont mielőbb meg kellene oldani, ezért viszi a testület elé ezt a problémát.

A minisztérium támogatja a korszerű szemétteltelepek kialakítását, de csak regionálisan, tehát arról nem lehet szó, hogy a község csak saját magának építsen ilyen létesítményt. Legfeljebb támogatás nélkül, azt viszont az anyagiak nem teszik lehetővé.

A minisztérium javaslata, hogy a Galga vízgazdálkodási vállalat ki kell vinni a szemétteltelepet, ezért Kartal alkalmas lenne a célra.

Egy osztrák tulajdonú cég, a Concord Invest meghívta a testület tagjait referenciatelepeinek megtekintésére Szlovákiába, Csehországba és Ausztriába. Ezek a hulladéklerakók a legmodernebb csúcstechnológiával készültek.

A Testület úgy döntött, hogy el kell végezni a számitásokat, gazdaságos vállalkozás lenne-e az önkormányzat számára egy hulladéklerakó építése, valamint milyen hatással lenne a környezetre, és cserébe Kartal község milyen kompenzációban részesülne, megtekinti az ajánlott referenciatelepeket, hogy a későbbiekben megalapozott döntést tudjon hozni a témával kapcsolatosan.

2. Tájékoztató a telefonberuházás helyzetéről

Bori István, a Digitel 2001 Rt. pénzügyi igazgatója tájékoztatta a Testületet a telefonvonal építésének jelenlegi helyzetéről.

A csattanóval kezdte: február 13-án Lotz Károly miniszter aláírta a koncessziós megállapodást, így elhárult a jogi akadály a munkák továbbfolytatása előtt. 1 hét alatt a szerződés a MATÁV-val is összeállhat. A tervek szerint 1995-ben 25 ezer telefonvonal készül el a gödöllői körzetben. Az ígért szerint a koncessziós szerződés alapján megkötendő finanszírozási és kivitelezési szerződések létrejötte után (ami remélhetőleg rövid időn belül bekövetkezik) tíz nappal beindulnak a munkák.

A befizetett összegek természetesen tarthatók, tehát mindenki annyi pénzért kap telefont, amennyit befizetett.

A beszámolót a Testület elfogadta, valamint azt is, hogy a polgármester továbbra is a felügyelő bizottság tagja legyen.

3. Tájékoztató az általános rendezési terv készítésének lehetőségeiről

Kartalnak nincs érvényes általános rendezési terve, ezért foglalkozni kell a témával. Schumann Péter, a Pest Megyei Tervező Kft. vezetője tájékoztatta a testületet a rendezési terv készítésével kapcsolatos teendőkről.

Elmondta, hogy az általános rendezési terv fontos eszköz a településfejlesztési folyamatban, ami a kül- és belterület beépítését szabályozza. A tulajdonváltoztatás miatt a külterületi szabályozás kérdése különösen felértékelődött.

Elkészítésének első lépése a célok meghatározása. A terv elkészítése előtt 17 szerv szakvéleményét kell kikérni. A tervet elkészülte után lakossági fóru-

mon kell közszemlére tenni. Egy ilyen terv elkészítése várhatóan 1 évet vesz igénybe, és kb. 1,5 millió Ft-ba kerül.

A testület elvileg támogatja az általános rendezési terv elkészítését. Mivel erre anyagi eszközök nem állnak rendelkezésre, megbízza a műszaki csoportot, hogy pályázzon anyagi támogatásra.

A Területfejlesztési Bizottság megalakulása után munkatervébe vegye fel a település arculatának alakítására vonatkozó javaslatok kidolgozását.

4. Javaslat a falugazdász tevékenység anyagi támogatására

A testület pénzügyi miatt elvetette a falugazdász tevékenység anyagi támogatását.

5. Előterjesztés az aljegyzői állás megpályáztatásához

Az aljegyzői állás megpályáztatását törvény írja elő, pénz viszont nem biztosított hozzá.

A testület úgy döntött, hogy mivel most erre nincs fedezet, egyelőre nem pályáztatja meg az állást.

6. Népi ülnökök jelölése

A testület öt főt javasolt népi ülnöknek: Herczeg Jánosné, Sőregi János, Boros Károly, Száraz József, K. Deák Mihály.

7. Tájékoztató a Pénzügyi Bizottság 1995. II. 6-i ülésén

megfogalmazott feladatok megvalósítási lehetőségeiről

ELŐADÓ: Búzás István műszaki főelőadó

(1) Az utak aszfaltozása több megoldandó problé-

mát vet föl, ezek közé tartozik a forgalmi jelzőtáblák kihelyezése és költségei.

Kökény Tamás, a Budapesti Közüti Igazgatóság osztályvezető főmérnökének tájékoztatása alapján Kartal község forgalom-szabályozási terve 120-140 EFT-ba kerülne.

A forgalom-szabályozási tervvel és annak gyakorlati megvalósításával komplett megoldást kapnánk belső útjaink forgalmi rendjére.

A teljes megoldásra törekvés azonban nem zárja ki az azonnali táblakihelyezést fontos, balesetveszélyes helyeken, azonban már itt összhangban kell lennünk a készítenő tervvel.

A Váci Városgazdálkodási Vállalattól kapott tájékoztatás szerint a közúti jelzőtáblák anyagára: táblatartó oszloppal, bilincs-csel, csavarokkal, beton-tuskóval 9500-13 000 Ft között van, ehhez jön még a kihelyezési költség.

(2) Kartal Polgármesteri Hivatala lakossági kérésre kezdeményezte két gyalogos-átkelőhely kialakításának engedélyeztetését a 2109. j. úton. A Pest Megyei Közlekedésfelügyelet Közüti, Vasúti és Hajózási Osztálya 1994. október 18-án 10.00 órakor helyszíni szemlét és egyeztető tárgyalást tartott, ahol közölték, hogy a gyalogos-átkelőhely kialakításához gyalogosforgalom-számlálási felmérést kell végeznünk. A számlálás 1994. november 10-én 7.30 és 8.30 óra között, valamint 11.30 és 12.30 óra között megtörtént.

Adatokat 1994. november 16-án küldte meg a Hivatal a Pest Megyei Közlekedésfelügyelet részére, ennek közúti, vasúti és hajózási osztálya a XIII. 61.

1995. február 16.

232-2/94. számú határozatában hozzájárul Kartal község belterületén a 2109. j. Aszód–Verseg ök. úton a Felszabadulás u. 2. számú, valamint a 82–84. számú ingatlanok előtt 1-1 gyalogosátkelő létesítéséhez, az alábbi kikötésekkel:

– A Felszabadulás út 2. szám előtt a kerékpárút átvezetése mellett kell a gyalogosátkelőhelyet létesíteni. A páros oldalon meglévő autóbusz-öblöt át kell helyezni úgy, hogy a gyalogosátkelőhely a megálló jármű végétől minimum 5 méterre legyen.

– A Felszabadulás u. 82–84. sz. ingatlanok telekhatár vonalában szükséges a gyalogátkelőhelyet elhelyezni.

Az iskola (Felszabadulás u. 105.) előtti parkolón 3 méter széles kiemelt szegélyű gyalogjárda-átvezetést és felállóhelyet kell építeni.

– A gyalogosátkelőhelyeknél kiemelt szintű megvilágítást kell létesíteni.

A megvilágítási terveket az Állami Energetikai és Energia-biztonságtechnikai Felügyelet megelőző vizsgálata alapján az Önkormányzat Jegyzőjének kell jóváhagynia. A jóváhagyást a PMKF-nek pótlólag meg kell küldeni.

– A gyalogosátkelőhelyekhez szilárd burkolatú járdahozzávezetést kell létesíteni, úgy, hogy a meglévő kapubeajtókat figyelembe kell venni.

– A (3) és (4) bekezdésben előírtakat meg kell tervezettni, és közútkezelő hozzájárulás megkérése céljából a Budapesti Közüti Igazgatóság 25. számú Váci Üzemnérségéhez be kell nyújtani.

– Az autóbuszöblől építési engedélyköteles munka,

ezért a közútkezelői hozzájárulás csatolásával az engedélyt a Pest Megyei Közlekedésfelügyelethől meg kell kérni.

– A gyalogosátkelőhely létesítési költségeit Kartal Nagyközség Önkormányzatának kell biztosítani.

– A gyalogosátkelőhelyet jelző útburkolati jeleket a 2109. j. ök. út tengelyével párhuzamosan 3 méter szélességben kell felfesteni.

Az átkelőhelyeket mindkét irányban a gyalogosátkelőhelyek előtt 2 méterre KRESZ 103. ábra szerinti közúti jelzőtáblákkal jelölni kell.

A kijelölt gyalogosátkelőhelyek felfestését és a közúti jelzések elhelyezését a kiviteli munkák készrejelentése után a Budapesti Közüti Igazgatóságnak kell elvégeznie.

Tájékoztatam a Képviselő-testületet, hogy a Pest Megyei Közlekedésfelügyelet előírásaival létesítendő gyalogosátkelőhelyek költsége hozzávetőlegesen 800-900 eFt darabonként.

(3) Az alsótagozatos iskolánál a járda és kerékpárút között korlát elhelyezését javaslom a bal-eset-megelőzés érdekében.

A korlátkihelyezési munkálatokat a Polgármesteri Hivatalnál dolgozó közhasznú munkások el tudják végezni. Így a költség minimálisra csökkenthető.

(5) A Pénzügyi Bizottság javaslata alapján a műszaki csoport felmérte a Rákóczi út Sármány köztől Aszód felé az utolsó buszmegállóig vezető szakasz 70 m-es hosszán létesítendő járda anyagköltségét, ami hozzávetőlegesen 70000 Ft-os nagyságot tesz ki, ez nem tartalmazza a tervezés- és az oko-

zott zöldkár költségeit. Javasljuk, hogy a fenti járda létesítésével egy időben a Bartók Béla úttól a Rákóczi úti 2. buszmegállóig terjedő szakaszon (mintegy 30 méter) szintén készüljön járda.

(6) A Kartal közterületén vezetett gázhálózat helyreállítási munkáiról a következő tájékoztatást adom:

1995. február 9-én a BA-UBER Kft., valamint az INFRASERVICE Kft.-vel közösen tartott egyeztetésünk alkalmával a következőkben állapodtunk meg:

A KIG felügyelete alá tartozó részekben, melyek a gázhálózat létesítésével érintettek, a végleges helyreállítás elkészülte csak a KIG illetékesei által kiadott igazolással érvényes. Az egyéb részekben az eredeti állapotnak megfelelő helyreállítást kérjük a kivitelezőtől, ami részben megtörtént, de tekintettel az őszi-téli időjárásra, az több helyen megsüllyedt.

A kivitelező vállalja, hogy fenti munkálatokat az eredeti szerződésben foglaltak terhére a KIG előírásainak figyelembevételével 1995. április 30-ig elvégzi.

3. Egyebek

A Képviselő-testület a „Galga” ÁFÉSZ-szal való peren kívüli megegyezésre újabb javaslatként felajánlja, hogy elengedi a perbeli követelését és alacsonyabb díjért átadja az ABC alatti földterületet használati szerződéssel, amennyiben az ÁFÉSZ az önkormányzat tulajdonába adja a régi kultúrházat az italbolttól az ingatlan végéig terjedő területtel együtt, valamint az egyezés megkötésének idő-

pontjától kezdődően a TŰZÉP és a Felvásárlótelep területeinek használatáért folyamatosan fizeti a kölcsönösen kialakított kedvezőbb bérleti díjat.

KÖZLEMÉNY

Hivatalosan közöljük, hogy 1994. évi XLIX. törvény alapján erdőbirtokossági társulat alakult Kartalon 1994. november 25-én, Cégbíró-sági bejegyzési kérelem 1994. december 21-én a Pest Megyei Cégbírószágon megtörtént.

Lados László
ügyvezető elnök

EBOLTÁS!

1995. április
8-án

reggel 8 órától

12 óráig

**KÖTELEZŐ
EBOLTÁS**

lesz a

Polgármesteri

Hivatal előtt.

Díja: 250 Ft

Háznál: 300 Ft.

Az erre vonatkozó igényüket a kutyatulajdonosok külön jelezzék!

„Fülelünk”, hogyan tudnánk segíteni

Előző számunkban a szociális gondozókról azt írtuk, hogy hidegben, esőben, hőségben találkozunk velük, nap mint nap a falut járva. A védőnőkkel ugyanez a helyzet. A következő sorokban őket és munkájukat szeretnénk bemutatni. Mint megtudtam tőlük, 80 éves a védőnői szolgálat, és azóta működik Kartalon is.

Most két védőnőnk van: *Marton Istvánné Marika* látja el a 2. sz. körzetet, *Tarrné Bacsó Ágnes* az 1. sz. körzet.

Marton Istvánné 24 éve dolgozik Kartalon. Az egészségügyi főiskolát Budapesten végezte. Még friss diplomásként került ide, 1971. szeptember elsején. Itt ismerkedett meg a férjével, aki technikus a Gödöllői Gépgyárban. Két lányuk van, az egyik most fog érettségizni az aszói gimnáziumban, a másik nyolcadikos. 1981-ben építkeztek, itt, Kartalon.

Tarrné Bacsó Ágnes 1988. szeptember elsejétől tevékenykedik községünkben. Ő Szegeden szerzett diplomát. Régebben Gödöllőn dolgozott, de GYES után úgy döntött, hogy Kartalra jön inkább, mert kevesebbet kell utazni, ő ugyanis Aszódra jár át. Férje katona, két gyermeke van, egy 12 éves kislány és egy 9 éves kisfiú.

– *Mi a védőnő feladata? Igaz, szinte mindenki találkozott már védőnővel, de szerintem csak a felszínt látjuk mi, laikusok.*

– Most jelent meg az új rendelet a munkánkkal kapcsolatosan, ebben feladatainkat a következőkben határozzák meg: növekedés, várandós, gyermekágyas anyák, 0–6 éves korú gyermekek, tanköteles gyermekek gondozása, családgondozás.

– *Ezek az általános feladatok. Konkrétan hogyan telnek a napjaitok?*

– Hétfőn terhesnőtanácsadás van 12-től, kedden csecsemő- és kisgyermek-tanácsadás 11-től. Ezenkívül látogatjuk a várandós anyákat, a csecsemőket és kisgyermeket. A nagyobb gyerekeket a közösségekben (óvodában, iskolában) keressük fel. Asszisztálunk a védőoltásoknál is. Nagyon sok adminisztrációs feladatunk van: minden gyermekről törzslapot vezetünk – mikor bújti ki az első fog, mikor kezdett járni, beszélni –, munkanaplót a látogatásokról naprakészen, és a tanácsadást is el kell könyvelni. Ezek a kötelező adminisztrációs feladatok, de ezenkívül is kérnek különböző statisztikákat.

– *Hogy látjátok, milyen a kartali gyerekek helyzete?*

– Nem rosszabb az országos átlagnál, egészségileg és anyagilag sem, sőt talán valamivel jobb annál. Természetesen itt is jelentkeznek az országos problémák: a munkanélküliség, az egyre rosszabbodó anyagi helyzet.

– *Tudtok-e ti ebben segíteni?*

– Természetesen megpróbálunk, a lehetőségekhez mérten. Felhívjuk a Polgármesteri Hivatal figyelmét a nehéz helyzetben élő családokra. Környezettanulmányt készítünk a különböző intézményeknek, elsősorban a társadalombiztosítónak (pl. méltányossági GYES), az OTP-nek (lakáskölcsönhöz) és a Hivatalnak (segélyek).

Igyekszünk tanácsokkal is segíteni a rászorulókat: mit, hogyan lehet elintézni, hova kell fordulni a különböző problémákkal.

– *Ehhez kaptok-e valamilyen központi segítséget?*

– Inkább „fülelni” kell. Egyik helyen elmesélik, hogyan intézték el valamilyen ügyet, ennek alapján a másik helyen már mi tudunk tanácsot adni.

– *Melyek azok a problémák, amelyek a legjobban foglalkoztatják a kisgyermekes szülőket?*

– A legkisebbeknél a legfőbb gond a táplálás, ezzel kapcsolatban kérjük ki leggyakrabban a véleményünket, de nagy érdeklődésre tart számot a helyes szokások kialakítása, a neveléssel, valamint az életmóddal kapcsolatos tanácsadás. Szeretnek megbeszélni mindent: a gyermekszoba kialakítását, a fűtést, a gyermek öltöztetését stb. Mostanában sajnos egyre inkább előtérbe kerülnek az anyagi gondok, és ez kihat a gyermeknevelésre is. A súlyos gondokkal küszködő szülő feszültségét megsínylik a gyerekek is.

– *Hogyan fogadnak benneteket a látogatások során?*

– Az elutasítás nagyon ritka. Örülnek neki, ha megjelenünk, szívesen megbeszéljük gondjait, már várnak bennünket. Sokszor keveslik is a látogatások számát.

– *Hogyan alakul a születések száma Kartalon?*

– Általában első-második helyen vagyunk országosan. A környező településeken sokkal kisebb a gyermeklétszám. Aszódon például a három védőnői körzetben sokkal kevesebb gyermek van, mint nálunk a kettőben. Tavaly 80 gyermekünk született.

– *Hány gyermek jut egy védőnőre?*

– Nálunk körülbelül ötszáz, az ideális négyszáz lenne.

– *Milyen a koraszülések aránya?*

– Az országosnál kevesebb. Míg tavaly az országos 17-18% volt, addig nálunk 13%. Sajnos az országos átlag az életkörülmények romlásával párhuzamosan romlik.

– *Milyen a terhesgondozáson részt vevők aránya?*

– Évek óta nincs olyan, hogy ne jelenne meg valaki a terhesnőtanácsadáson. A terhesgondozásra rendszeren eljárnak a kismamák, szinte kivétel nélkül.

– *Hogyan alakul a veszélyeztetett terhesek száma?*

– Tavaly az én körzetemben harminchat terhesből hat volt a veszélyeztetett, Marikánál negyvenhárból tizenhét – mondja Ági.

– *Véletlen ez a különbség a két körzet között?*

– Nem, az én körzetemben rendszeresen több a gyermek, és több a veszélyeztetett terhes is – így Marika.

– *Hogyan lehet védőnő valaki?*

– Az érettségi után egészségügyi főiskolát kell végezni. Csak védőnői diplomával lehet ezt a szakterületet ellátni. Ma négy helyen folyik védőnőképzés: Budapesten, Szegeden, Pécsen és Miskolcon.

– *Milyen a viszonyatok az orvosokkal?*

– Nagyon jó. A más községbeli kollégákat gyakran halljuk panaszkodni, nekünk nincsenek ilyen gondjaink. A polgármesteri hivatallal is jó a kapcsolatunk. Egyébként a védőnők szakmai főnöke a tisztiorvosi szolgálat.

– *Köszönöm a beszélgetést, és munkátokhoz jó egészséget, sok sikert kívánok.*

R-né

A borsótermesztés néhány kritikus agrotechnikai eleméről...

A borsótermesztés iránti kedv Kartalon ebben az évben soha nem látott méreteket ölt.

Becslésem szerint 1995 tavaszán 600 ha körüli zöldborsóvetés várható.

Mivel is magyarázható ez az óriási termesztési kedv?

1. Nagy az érdeklődés (kereslet) a környékbeli konzervgyárak, hűtőházak részéről a konzervborsó iránt.

2. A korábbi években a kartali gazdáknak a zöldborsó hozta a legnagyobb jövedelmet.

3. Az előző évről nagyon sok, úgymond „zöldből kimaadt vetőmag” van a gazdák birtokában.

Nem szeretném elvenni senkinek sem a kedvét (mert ez nagyon jó) a zöldborsótermesztéstől, de írással szeretném felhívni a figyelmet néhány olyan, számomra legalábbis fontos elemre, mely ilyen nagy területen, ekkora kockázattal járó növény termesztése során feltétlenül figyelmet érdemel. Ahhoz, hogy ez a kb. 600 ha borsó ne egyszerre érjen be, a borsót szakaszosan kell vetnünk.

A borsó tenyészidejének hossza (a fajtán kívül) függ a tenyészidő alatti hőmennyiségtől.

Ahhoz, hogy a borsó a zöldfogyasztásra alkalmas érettséget elérje, 690–940 °C hasznos hőmennyiség szükséges.

Mi ez a hasznos hőmennyiség, vagy *hasznos hőegység-szaporulat*?

A borsó akkor növekszik, ha a napi átlagos hőmérséklet meghaladja a 4,4 °C-ot. Az ennél nagyobb átlagos hőmérsékletet hasznos napi hőegységnek nevezik. Attól a naptól kezdve, amikor a hőmérséklet meghaladja a 4,4 °C küszöbértéket, naponta összeadjuk a hasznos napi hőegységet, így megkapjuk a hasznos hőegység-szaporulatot.

Néhány hazánkban termesztett zöldborsófajta hasznos hőegység-szaporulat igénye

Gloria di Quimper	630–640
Express	650–660
Rajnai törpe	710–720
Debreceni világoszöld	710–720
Kelvedon csodája	756–760
Grüne Perle	900–910
Onward	930–940

Budapesten 65 év átlagában márciusban 45,4 °C, áprilisban 193,7 °C, májusban 363,5 °C, júniusban 446,3 °C a hasznos hőegység-szaporulat. A fajta hőmennyiség-szükségletének ismeretében kiszámítható, hogy a vetésidőtől függően mikorra várható a zöldborsó betakarításának ideje.

E módszerrel a szakaszos vetés úgy oldható meg, hogy az érés folyamatosan következze be. 14,5–15,5 °C hőegységgel később vetett borsó 1 nappal később fog beérni.

Ezenkívül az optimális vetésidő megállapítását befolyásolja:

- a vetendő fajta tulajdonsága
- a talaj hőmérséklete
- a talaj állapota
- a vetőmag csírázási értéke
- a terület fekvése.

Az egyes fajták hideg iránti érzékenysége különböző. Legérzékenyebbek a velőtípusú fajták. Ezért általában előbb a kifejtő, majd a velőborsók vethetők. Az igényesebb velőborsókat akkor szabad elvetni, ha a talaj hőmérséklete tartósan 8–10 °C.

A túl korán vetett borsómag a hideg talajban hosszú ideig elfekszik és áldozatul esik a különféle penészgombáknak és egyéb kórokozókknak. A vetés mélysége, a magágy nedvességétől, a talaj szerkezetétől és a mag nagyságától függően 6–8 cm.

A vetőmagmennyiség megállapítása

Az elvetendő mag mennyiségének kiszámításánál mindig a hektáronkénti szükséges csíraszámából indulunk ki, figyelembe véve az 1000 mag súlyát és a vetőmag tisztasági és csírázási százalékát.

Vetendő mennyiség

$$\text{kg/ha} = \frac{\text{csíraszám db/ha} \times 1000 \text{ magsúly}}{\text{tisztasági százalék} \times \text{csírázási \%}}$$

Hektáronkénti szükséges csíraszám: 1,10 – 1,35 millió

Ruszkai János
falugazdász

A MEZŐGAZDASÁG TÁMOGATÁSÁNAK EGYES KÉRDÉSEIRŐL

A mezőgazdaság 1995. évi támogatását a 187/1994. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályozza, mely rendelet a 130. sz. Magyar Közlönyben jelent meg. Ennek lényegét a következőkben foglalom össze:

1. Bevételek növelő, illetve a termelési költségeket csökkentő közvetlen termelői támogatás

Ilyenek:

a) Gabonafélék termesztéséhez úgynevezett vetési támogatás (ha-onként 2000 Ft)

b) Gázolaj felhasználása utáni fogyasztásiadó-visszatérítés

2. Kamattámogatás

a) Közraktárba letett élelmezési célú búzára, valamint takarmánykukoricára éven belüli lejáratra engedélyezett hitel után tíz százalékpont kamattámogatás.

Elemi csapással sújtott termelő hiteltartozása után további tíz százalékos kamattámogatást vehet igénybe.

b) Új mezőgazdasági gép vásárlásához nyújtott kamattámogatás (mértéke: a kamat hetven százaléka)

c) Mezőgazdasági gép tartós bérletéhez (lízing) nyújtott támogatás (mértéke: az éves lízingdíj 12%-a)

3. Fejlesztési célú juttatás

a) Öntözéssel gazdálkodást folytató mezőgazdasági földhasználók negyven százalékos (40%) visszafizetési kötelezettség nélküli beruházástámogatást igényelhetnek.

b) Erdőtelepítéshez, az erdőszerkezet átalakításához, valamint a fásításhoz nyújtott támogatás

c) Az agrárágazat szervezeti-szerkezeti átalakulását (reorganizáció) elősegítő támogatás.

A támogatásokkal kapcsolatos bővebb információ és a kérelmekhez szükséges nyomtatványok a falugazdásznál beszerezhetők.

Ruszkai János

A Papírüzlet melletti

DIVATRUHAHÁZ

a Tó üzletházban kínál:

- ☞ Fekete-fehér szép selyem blúzo-
kat kis- és nagy méretben
- ☞ Fekete és színes szoknyák és
nadrágok extra méretben is
- ☞ Alkalmi női ruhák, kosztümök
széles szín- és méretválasztékban

- ☞ Egy- és kétrészesek selyem-
ből, szövetből és pamutból.
- ☞ Farmerek, mellények és
farmeringek
- ☞ Sima és üvegszálas
harisnyanadrágok
- ☞ Zoknik, táskák, övek
és egyéb kiegészítők.

**Tekintse meg választékunkat, mi gondoskodunk arról,
hogy ízlésének megfelelőt találjon!**

FEBRUÁR VÉGÉTŐL ÜZLETÜNK RÖVIDÁRUVAL BŐVÜL!

Várjuk szíves érdeklődésüket!

NYITVA TARTÁS: Hétfő, szombat: 8-12-ig

Kedd, szerda, csütörtök, péntek: 8-17-ig.

Meghalt a Junior, éljen a Márka!

1995. február 17-én új együttes alakult, a neve Márka. Az ezt megelőző dolgokról szeretnék egy pár sort írni.

A tavalyi év végén a sokak által ismert Junior együttes felbomlott a következő okok miatt. Bakos Ferenc, az együttesünk meghatározó egyénisége családi okok miatt nem tudja folytatni a zenélést. A múlt évben született meg harmadik gyermeke, és ez év tavaszán kezd majd építkezni. Mellette folytatja a főiskolai tanulmányait. Illés Gábor, a zenekar egyik szaxofonos a másik együttesben keresi a kenyerét.

A volt Junior együttesből hárman úgy határoztunk, hogy tovább szolgáljuk a lagzis népet. Így hát híre ment, hogy billentyűst keresünk. Több emberrel is próbáltunk, amikor kaptunk egy kedvező ajánlatot. Mihály Zsolt és Benkó Zoltán megkeresett minket ez ügyben. Szívesen fogadtuk ajánlatukat, és megalakítottuk a Márka együttest. Ez a mi kis történetünk.

Szeretettel várjuk Önöket a március 18-án rendezendő Tavaszköszöntő bálra a Kartali Művelődési Házba 20 órai kezdettel.

A Márka együttes tagjai:
Benkó Zoltán szaxofon
Danó Péter szaxofon
Fehér Zsolt dob
Mihály Zsolt billentyű
Munár Zoltán gitár

ÉRTESÍTJÜK A LAKOSSÁGOT, HOGY KARTAL KÖZSÉG POLGÁRMESTERI HIVATALA LAKÓTELKEK KIALAKÍTÁSÁT TERVEZI A KUN BÉLA UTCÁVAL PÁRHUZAMOSAN A VOLT PEDAGÓGUS FÖLDEKEN.

**FOKHAGYMA, DUGHAGYMA
(illa és vörös), ÁRPA, MÁK**

E L A D Ó

**Blaubacher János
Kartal, József A. u.**

MÁRKA

együttes

*Lakodalmakra – rendezvényekre – bálókra
kedvezményes áron zenét vállal!*

Mihály Zsolt billentyűs
2181 Iklad,
Szabadság út 2/a.

Fehér Zsolt dobos
2173 Kartal,
Alkotmány u. 39.

- bé -

IGAZOLTATTAK

Egyik este, ahogy hazafelé ballagtam, két rendőr állt meg előttem. Az igazolványomat kérték. A személyimet... Minden rendben, mehetek tovább, jó éjszakát...

Milyen egyszerű az egész. Egy papír igazolt engem. Van személyi számom, állásom, lakásom, mi kellene még.

Ki vagyok én? – faggatom magam, miután állampolgári kötelességemnek eleget tettem. – Mit válszólnék annak, aki nem csupán a személyi igazolványomra, hanem rám is kíváncsi.

Kérem szépen: én vagyok a fényféltő, a lámpaölelő, a csöndbogarász, a rigófüttyhallgató, a pázsitot tisztelő, a lepkeszárnnyon csodálkozó, és én látom meg az első krókusz Nagykovácsi fölött egy sziklahasadékban.

Én köszönök a kocsmból dülöngélve távozó Dandam öregúrnak, s én biztatom, hogy menjen haza és aludja ki magát.

És én nézek föl az égre, amikor ködszoknyákat táncoltat az októberi szél, s ujjongok, ha egy kisgyerek szívet rajzol a születésnapomra.

Van egy korszám, amelybe az özvegyek könnyeit gyűjtöm, s amikor megtelik, árvácskát öntözök a könnyel, mert tudom, hogy a virágok közé ültetett fájdalom megenyhül, és a díszbe öltözött sírok a földtámadás hírnökei.

... Milyen egyszerű volt igazolnom magam két rendőr előtt. És milyen bonyolult a helyzet, ha önmagamra faggatom.

Tetszik tudni, én a fűzfaillatú tavaszt szeretem, meg a májusi aranyesőt, aki szerelmes a Napba és ettől a súlytól alázuos lesz.

Nyaranta pipacs-ámuló vagyok, lángragyogás őrzője, tücsökciripelés-hangszalag, s ijedten nézem, ahogy a Tisza szőke kontyába szürke szálakat szó a civilizáció.

És értem az ősz ígék üzenetét is, a mulandóság szivárvány-tündöklését, s a pillanatot, amikor a pillékönyű levél engedelmesen megcsókolja a földet és alommá szelídül.

Télikabátomra zúzmarát várok, kertembe hóföregeteget, hósapkás etetőimnek cinke-surranást és az erre járó varjaknak ittmaradt diót.

Tudom a világot tv nélkül. Szeretem a földet erőszak nélkül. Tisztelem az embert, felekezetre való tekintet nélkül.

Nincs igazolványom önmagamról.

Én egyszer virágmag voltam Isten tenyerén, de egy szélvihar földbe ültetett... Kikeltem, és azóta nővök az Ég felé. Megyek oda, ahonnan jöttem... Nem tehetek mást.

Enzsöl Ellák

Kedves Sógor!

Legutóbbi találkozásunkkor ismét szóba került, miért nincs a kartali templomtoronyban óra?

Igazából egyikünk sem tudta megmondani, de a jelenlévők közül többen tudtak róla, hogy a régi óra szerkezetének maradványait még ma is meg lehet találni. A torony négy oldalán a mutatóknak is megvan a helyük, csak be van deszkázva.

Az óra hiánya már több mint tíz éve rendszeresen előfordul beszélgetéseinkben, de nemcsak kettőnk közötti beszélgetésekben. Mások is többször megemlítik, milyen jó lenne, ha lenne toronyóra.

Hát az igaz, a mostani fiatal férjek nem ígérhetnek feleségüknek toronyórát láncsal, pedig udvarlóként még azt ígérték, lehozzák nekik a csillagokat is.

Nemrég hallottam, hogy az egyház vezetői úgy döntöttek, újból megcsináltatják a toronysapkát, és ha elég adomány összegyűlik, az órára is sor kerül még az idén. Miután adományból épül és nem adóból, így az önkéntességnek nagy szerepe van. Önként kell adnunk, nem kényszerből.

Az idősebbek biztos adnak, mert ők még emlékeznek, milyen volt a torony órával. A fiatal férjek is adnak, mert legalább majd azt tudják mondani, látod kedvesem, megszereztem a toronyórát, ha nem is láncsal, de digitális szerkezettel.

A legények is adhatnának, mert ha nem sikerül a csillagokat lehozni, az óra később is ott lesz a toronyban.

Mennyi pénzről is van szó? Sokról, ha egy ember akarja megcsináltatni, jóval kevesebbről, ha az egész falu hozzájárul. Az óra elkészítése és a torony felújításának teljes összege kb. 1 300 000 – 1 500 000 Ft. Ha családonként mindenki 1000 Ft-ot ad, akkor megépülhet.

Ha azok a bizonyos nagyágyúk most először összefognak, akkor gyorsabban megépülhet.

Ha a nagygazdák a tavalyi haszonból egy részt ide ruháznak be, akkor is megépülhet – mert ne felejtsek el: ki vigyázott egész évben a termésükre! Az a fő, hogy járjon a toronyban az óra.

Miután ezen a héten megérkezett a várva-várt hó helyett az eső, volt időnk beszélgetni a mezőgazdaságról.

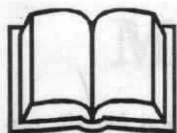
Elmondtad, Kedves Sógor, mennyibe került az őszi munka, mennyit vesződött a pocokirtással, mert az idén nem akarsz üres kamrával maradni. Bizony, mert ÜRES KAMRÁBAN, BOLOND A GAZDASSZONY!

De az is gonddal jár, ha valamiből az ember többet termel, és nem tudja eladni. Mert az igaz, a nagyobb földtulajdonosok megkeresik a felvásárlókat vagy azok ők, de akinek 10–20 mázsa gabona van eladó vagy 5–10 kg zöldség, azt nem keresi senki. Jó dolog lenne, ha a felvásárlótelep akként is működne, hogy lenne egy ember a faluban, aki rendszeresen megvenné a kis tételeben lévő árut is, és egyben vinné el a piacra. Tudom, mindenkinek megérné.

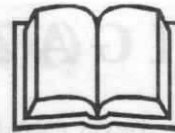
Mert tudod, sógor, nemcsak termelni kell tudni, hanem eladni is, de lehet, hogy mind a kettőhöz mi nem értünk. Más igen?!

Rokoni öleléssel:

sógorod János

Hírek a könyvtárból

Egyik szemünk sír...

Az utóbbi évek drasztikus könyvár-emelkedései 1995-ben valószínűleg tetőznek, az előrejelzések 30-40%-os áremelést jeleznek. A könyvek árának ilyen jelentős emelkedése bennünket könyvtárakat igen érzékenyen érintenek, s talán még érzékenyebben érintik az egyéneket, a családokat. Hiszen számukra főként az élelmiszerek árának emelkedése okoz nap mint nap egyre fokozódó problémát. Itt könyvvásárlásra még gondolni sem lehet, a könyvhöz, az általa közvetített kultúrához való hozzájutást itt egyedüli lehetőségként a könyvtárak jelentik. Így a könyvtárunkban mi is napról napra találkozunk új arcokkal. A könyvtári tagok számának növekedése szerint egyre nagyobb szükség van és lesz ránk. (1994-ben az előző évhez viszonyítva 10%-kal emelkedett a beiratkozott olvasók száma.)

A gyerekeket az iskolai feladatok és a kéthavonta meghirdetett kincskereső játék hozza be legfőképp a könyvtárba. Jó kikapcsolódást, szórakozva tanulást jelenthet egy-egy olvasásra kiválasztott könyv vagy hanghordozó.

Szeretettel várunk minden kedves régi és új olvasót.

Búth Emília

LAPOZGATÓ

Átfutandó lapokon, agyonnézett képek, tények – helyre-fakult színek.

Egy reggel aztán (váratlanul!?) eszedbejutnak a golyahírek...

aranylemezkés pöttöm parabolák veszik... és gyűlnek az égi-jelek...

S egy reggel, ahogy szárad az út, vigye kánya!... én is tél-temetek.

1992. február

A *Dinókereső* játék eredményhirdetésére 1995. február 9-én került sor. A beérkezett 30 megfejtés közül 18 volt hibátlan.

Nyerteseink: Baranyi Annamária, Kállai Ádám, Kiss Gábor, Szlepák Zsolt, Vincze Gábor, Katona Kinga, Varga Tamás, Magyar Szilvia, Laczkó Livia, Meggyes Nikolett, Bringye Péter, Baranyi Veronika, Géczi Tamás, Gyetvan Mihály, Kaszás Tamás, Maczkó Mónika, Magyar Andrea, Rácz Renáta.

Minden kiváló megfejtést egy-egy könyvvel jutalmaztunk.

Gratulálunk!

Verskeresésre hívjuk az alsó tagozatos diákokat a könyvtárba. A rejtvények között már ismert versrészek címei, költők nevei, alapvető könyvtárhasználati ismeretek, egy ősi kínai kirakodójáték a TANGRAM és keresztrejtvények szerepelnek. Segítségül a Nefelejcs című versgyűjtemény használható a megoldásban.

A Verskereső című rejtvénytáblát megtalálhatjátok a Könyvtárban.

„Nem tudhatom, másnak... mit jelent”

...március 15-e. Nekem az édesanyám születésnapját, és 1983. március 15-ét, temetésének napját. A hazautazások szorongató – mi vár odahaza – emlékéit (akkor még volt hova hazamenni). És édesanyám – nem vártalak, de jó, hogy megjöttél – arcát, amint meglátta réglátott, örökké nyughatatlan kislányát, aki világgá ment, mint a szegény ember legkisebb fia, hogy szerencsét próbáljon.

Március 15-e nekem nem kényszerűen megrendezendő megemlékezés. Nem „lerágott csont” műsor a tv-ben. Nem agyonszavalt, kötelező versek szavalása, részvétlen koszorúzás. Nem „végre egy szabadnap!” Nekem emlék. Régen többé-kevésbé szép családi ünnep, könnyes gyertyagyújtás és egy szál virág egy most már mindig mosolygó arc mellé. És persze felsejlő emlékek az iskolai megemlékezésekről, és egy másik kislányról, aki szintén az édesanyám. Aki 15-én született, tehát ő lehetett az ünnepségen abban a gyergyói iskolában a „magyar ruhába” pártába öltözött szereplő. Rövidke iskolába járása alatt erre a szereplésre volt a legbüszkébb. Talán a szereplés, talán a dac miatt, hisz egy napra szabadott vállalnia, hogy magyar és nem román.

Ne neheztelj rám nagyon Petőfi, Vasvári, hogy március 15-én nem rátok, hanem könnyeimet szégyenlősen törölgetve egy örökre 52 éves szomorú sorsú asszonyról mesélek a kisfiamnak, aki nem érti: miért nem jön hozzánk a másik mamám?

Zsófi

KEZDŐDIK A TAVASZI IDÉNY

A tavaszi szezonra készülő felnőtt labdarúgócsapat korán, már január 15-én elkezdte a bajnokságra való felkészülést.

Február 1-től két héten keresztül naponta két edzéssel, valamint edzőmérkőzésekkel erősítene a fiúk. Az őszi együttesből elment Augusztin Tibor, Mótner János, Botszki László, Morvai Zoltán.

Új játékosokat igazoltunk helyükre, tavasszal a csapatban játszik Molcsán László, Solyom Gyula, Bakos Sándor, Suka István.

Az őszi gyengébben sikerült mint terveztük, viszont tavasszal elérhetjük a vezetőség által kitűzött 1-6. helyezést valamelyikét.

Február közepétől sorozatban játsszák az edzőmérkőzéseket, eddig döntetleneket és győzelmeket értek el, ezt a formát kell mutatni a bajnokság alatt is.

A klub vezetősége további tárgyalásokat folytat játékosok leigazolásáért, pár napon belül eldőlhet, kik kerülnek még a csapathoz új játékosként.

Bencsik Aurél munkáját dicséri az ifi-ből átigazolt 3-4 fiatal az első csapathoz.

Nagy elszántsággal készülnek az idősebbekkel, ketten már beépültek a kezdő csapatba.

Ismét 5-6 kartali nevelésű játékos játszik a csapatban.

A Focisuli játékosai közül egyre többen szerepelnek a serdülőben. Remény van arra, hogy pár éven belül a csapat gerincét saját nevelésű játékosaink adják.

Örvendetes tény, hogy a bajnokság kezdetére sikerül az öltözők festés-mázolási munkáit elvégeztetni. A pálya és környéke is méltóan fogadja a kilátogató szurkolókat.

A Képviselő-testület bölcs döntésének köszönhetően a közhasznú munkások a szükséges karbantartási munkát elvégezték.

Március 12-én, vasárnap 1/2 3 órai kezdettel hazai pályán kezdjük a tavaszi szezont. A GEAC csapata lesz az ellenfél.

Minél többen kiáltsuk együtt: HAJRÁ, KARTAL!

Jelencsik István

MÁR A LÁNYOK IS...

Igen, már a lányok is elkezdtek a labdarúgóedzéseket Bencsik Aurél és Nagyházi Judit irányításával. Minden hétfőn és szerdán van edzés, most még az iskola tornatermében, de ahogy az idő engedi, akkor a focipályán. Továbbra is várjuk jelentkezéseket!

De a fiúk sem hagyták abba.

Igen, nem hagyták abba aranylábú fiaink. Az új Hidegkútik, Puskás Ocsik, Bozsik Cucuk. Rendszeresen járnak edzésre kedden és csütörtökön. Eddig Versegre jártunk, mert nekik van sportcsarnokuk. A Skoda-105 S „kisbuszban” időnként 14-en utaztunk. Úgy látszik, nem akarják az apukák elhinni, tényleg kérjük a segítségüket.

Szombatonként a felsőtagozatos iskolában tartjuk az edzéseket 10 órától.

Az előző KISBÍRÓ-ban megjelent pályázati felhívásban kértük a sportoló fiatalokat, nyújtsák be pályaművüket. Továbbra is várjuk a PÁLYAZATOK-at!!!

Várjuk a kézilabdázni szerető fiukat, lányokat és edzőjük jelentkezését a Kartali Ifjúsági Alapítvány kuratóriumi tagjainál, valamint Bencsik Aurél sportszervező edzőnél.

ELMENT A PINTÉR

Február elsejétől már nem a faluban dolgozik *Pintér Mihály* műszaki főelőadó. Ez volt a neve és a beosztása, de a faluban legtöbbször csak Misi-nek hívták és egy páran még most is Pintér elvtársnak, bár az MSZMP-nek sosem volt tagja. Utóbb már kezdték urazni is. Közel húsz évig látta el Kartal építéshatósági munkáit. Mondhatni a fiatalságát töltötte itt. 1975-től dolgozott a Tanácson, majd a Polgármesteri Hivatalban. Nem szerette a szomszédvitákat. Mindig azt mondta – vagy kibékülnek a szomszédok, vagy akkor lesz béke, ha az egyik meghal.

Sokan meg voltak elégedve munkájával, mások elégedetlenek voltak, de gondoljanak bele, velem is hányan vitatkoznak, úgy lehet sokan haragszanak is rám, pedig én nem is döntök arról, hol legyen a telekhatár, hová építsék a műhelyt, szennyvíztárolót, és egyéb vitára adó építményt. Melleslegesen és egyúttal kérem mindazok bocsánatát, akiket munkám közben megbántottam. Soha nem személyekkel vitatkozom, hanem az általam hibásnak vélt esetekkel. Megkülönböztetem is, engem anyám arra tanított, nem érdemes haragot tartani, úgyis elég rövid ideig élünk a földön. Én esténként úgy fekszem le, hogy a legnagyobb veszekedés után a vitapartneremnek adok igazat, majdnem 50%-ban. De most a Misi búcsúztatásáról van szó, és nem a magam rossz dolgairól.

Két évig egy irodában dolgoztunk, és mielőtt elment, akkor jöttem rá, milyen jó munkatárs. Ha azt írnám le, soha nem volt vitánk egymás közt, úgysem hinnék el. Vitáztunk, de megegyeztünk. Egyikünk mindig engedett a maga igazából. Mikor a búcsúbeszédet tartottuk, bizony azok a hölgyek, akik végigdolgozták Misével a Húsz évet, elpityeredtek. Igaz, Magdus!

Ők tudják, milyen volt a Misi akkor és most.

Elment a Misi, mert hívták. Hazament Galgahévízre.

Kíváncok neki ott is munkával eltöltött húsz évet – volt munkatársa

Blaubacher János

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek:

Bencsik Szilvia Beatrix, 1995. jan. 13.

(Veres Anikó és Bencsik István)

Benkó Miklós, 1995. jan. 21.

(Bratkovics Anita és Benkó Miklós)

Drozdik Nikolett, 1995. jan. 28.

(Kondor Edit és Drozdik István)

Elhunytak:

1995. január 15. *Pintér Jánosné*

Munár Erzsébet (1921–1995)

1995. január 29. *Urbán József* (1937–1995)

1995. február 2. *Neczpál Mihály* (1908–1995)

1995. február 5. *Rácz Józsefné Balog Margit* (1927–1995)

1995. február 3. *Békési József* (1926–1995).

GYEREK SÁRKOK

FORRAI KATALIN AZ ÓVODÁBAN

Az elmúlt héten szakmai napot tartott óvodánkban Forrai Katalin, aki kiemelkedő munkát végez a zenei nevelés terén, a néphagyományok őrzésében. Kodály Zoltán módszertani elgondolásait követi, aki azt vallotta, hogy a zenei nevelést már kisgyermekkorától el kell kezdeni, és azt folytatni egészen a felnőtté válásig.

Színvonalas munkáját az egész világon elismerik. Több országban járt, pl.: Japánban, ahová többször is visszatért, most pedig Franciaországba készül szakmai előadásokat tartani. Munkája elismeréseként Kiss Árpád-díjjal tüntette ki Göncz Árpád köztársasági elnök.

Erre a napra más községek, városok óvónői is eljöttek hozzánk, valamint a kartali tanítónők is meghívást kaptak. A bemutató foglalkozást Kőmívesné Galambos Erzsébet nagycsoportjában tartotta meg Kati néni, ahol a gyerekek virággal, énekkel, ajándékkal köszöntötték a kedves vendéget. A gyerekek úgy fogadták őt, mintha régi ismerőst üdvözölnének, ami a Kati néniből áradó végtelen szeretetnek, kedvességnek köszönhető. Olyan pedagógiai módszert mutatott be, amely minden zenei neveléssel foglalkozó pedagógus számára követendő példa lehet. A foglalkozás rendkívül jó hangulatban telt el. Mindenki azt a benyomást keltette, hogy a gyerekek – és Kati néni is – jól érezték magukat az együtt töltött idő alatt. A foglalkozáson jelen levő pedagógusok ezután szakmai megbeszélést tartottak, ahol mindenki elmond-

hatta véleményét a látottakról, valamint szakmai tanácsokat kérhetett és kapott Kati nénitől. Majd nekünk, óvónőknek hagyományörző dalokat, játékokat tanított abból a célból, hogy ezt a gyerekeknek tovább adhassuk, mert minden nép zenei nevelésének a saját néphagyományából kell kiindulnia. Ez a nap olyan felejthetetlen élményt nyújtott számunkra, amely arra ösztönöz bennünket, hogy máskor is szervezzünk ilyen szakmai napokat.

Kiss Andrea és Péter Zoltánné óvónők

SÓ-LISZT GYURMA

A kisgyermekek nagyon szeretnek gyurmázni. Nem mindegy, hogy mivel gyurmáznak: egészségre ártalmas, bűdös és drága gyurmával, vagy egészségre ártalmatlan, olcsó, házilag elkészíthetővel. Az óvodában a dajkák készítik a gyurmát a következő recept szerint:

1 kg lisztet 12 kanál sóval, 8 kanál étolajjal, 1 kávéskanál borkősavval összekeverünk, vízzel nokedli sűrűségűre hígítjuk, utána lassú tűzön főzzük.

Tempera festékekkel színezhethetjük.

Első randevúm

(fogalmazás)

Te jó Isten, mikor is volt...?

Hogy kivel, az nem lehet kétséges, hiszen míg élek, nem felejttem el – ahogy mondani szokták.

A lány nevét azért a szívem mélyén tartom. Átkereszteltem itt most, és egyszerűen csak Áginak hívom. Szép volt Ágnes, nagyon szép, de makacs is. Hosszú iskolai levelezések után állt velem szóba. Többen is döglöttünk érte. Már-már vérre ment a dolog a fiúk között. Szóval nem volt könnyű dolgom. Mindent bevettem, amit csak lehetett. Emlékszem, akkor harcoltam ki otthon az első igazi, férfias dezodoromat. Nem is sejtette anyu, mi ütött belém! Később persze rájött, hogy mindez egy kislány miatt van, s nem a hirtelen támadt tisztaságmaniám okozza. A kikönyörgött pénz ott lapult a zsebemben, és én végigszagoltam az ABC polcán az összes sprayt. A legjobbat akartam, de fogalmam sem volt, hogy Áginak melyik lenne a legvonzóbb. Úgy fújáltam magam vele, hogy a szüleim csak „bájjúnárnak” hívtak, és fulladoztak reggelente a fürdőszobában. Fülbevalót már akkor szerettem volna, hogy én legyek Áginál a legmenőbb, de ő okosabb volt, azt mondta: viseljem inkább a szemü-

vegemet. Dehogy is viseltem! Inkább megvakultam volna, csak ne égjek előtte. Sanyi bácsit megkértem, vágjon olyan frizurát, hogy mindenki megforduljon utánam. Ági persze észre sem vette! Majdnem megpukkadtam mérgemben! Ilyen ostobák csak a lányok lehetnek – gondoltam magamban, s már majdnem feladtam, amikor engedett csábításomnak. Meghívtam egy hamburgerre, és az imádott lány elfogadta a meghívásomat. Még az ingem is mustáros lett nagy izgalomban. Az utat kézenfogva tettük meg a buszmegállóig. Hát én – mit mondjak – majdnem elolvadtam a gyönyörűségtől. Ezentúl az iskolában is mindig együtt voltunk sülve-főve. Az eddigi versenytársaim irigykedve néztek rám. Mikor tanítás után kézenfogva mentünk hazafelé, a fiúk meg tudtak volna ölteni. Egy alkalommal, mikor kettesben voltunk nálunk, szépen elbeszélgettünk és nevetgélünk. Mikor eljött az az idő, hogy haza kellett mennie, kikísértem a kapuba. Rám nézett és tudtuk mind a ketten, hogy mi fog történni. Hozzám hajolt, és szelíden megcsókoltam. Ez volt életem első csókja, és együttlétem kettesben egy gyönyörű lánnyal. Ezután még szorosabb lett a kapcsolatunk.

Így esett meg az első randevúm, és az első csókom.

Kállai Ákos
8.c

FARSANG – a felsősöknél

Az idei évben is megrendeztük hagyományos Farsangi bálunkat a felső tagozatos diákok körében.

A tanulók nagy lelkesedéssel, több próbán keresztül készültek fel a hétvégi eseményre. A szülők és a pedagógusok segítségével készültek el a jobbnál-jobb jelmezek.

Már a hét közepén szavazással megválasztottuk a bál *Hercegnőjét* és a bál *Hercegét*. Méltó helyüket elfoglalva kísérték figyelemmel az est műsorát, majd posztjukat elhagyva, részt vettek a jelmezes felvonulásban.

A műsorvezető *Salamon Imola* (8. b) volt.

A bált a bál *Hercegnője* és *Hercege* nyitotta meg ünnepi köszöntőjével. Ezután az egyéni jelmezesek vonultak fel a zsűri előtt. Majd *Fehér Kati* (8. c) és *Marton Adrienn* (8. a) diszkótánc-bemutatója szórakoztatta a vendégeket.

Az est igazi fénypontját a csoportos jelmezesek felvonulása adta. Ebben a kategóriában majdnem minden osztály képviseltet-

te magát, és jelmezük mellett kis műsorral is színesítették az idei farsangot.

A felvonulást *Hegy Misi* (6. b) és *Balogh Viktor* (6. b) gyűjtőmunkája zárta, ami a kartali farsangi népszokásokról szólt. Ezután megkezdődött a tánc.

Aki a diszkóban nem érezte jól magát, az beülhetett az egyik teremben berendezett teaházba, amit a gyerekek kis segítséggel saját maguk működtettek.

A zsűri rövid idő elteltével ismertette a farsang eredményét.

Az egyéni indulók közül:

I. *Lantos Livia* és *Fodor Niki* 6. c osztályos tanulók *Aladdin- és Jázmin hercegnő-jelmezükkel*,

II. *Balogh Viktor* 6. b osztályos tanuló *Nils Holgerson jelmezével*,

III. *Billinger Tibi*, *Fodor Józsi* és *Szitán Gabi* 6. c osztályos tanulók *Kukások jelmezükkel*.

Komolyabb dolga volt a zsűri-nek a csoportos jelmezesek elbírálásánál, a sok jó szereplés közül nehéz volt kiválasztani a legjobbat.

I. Az 5. a osztály *Flintstone családja*,

II. A 8. a osztály *Mézga családja*,

III. A 8. b osztály *Apácashow-ja* és a zsűri különdíját kapta a 8. c osztály *Besenyő családja*.

Az idén sem maradhatott el a tombolatárgyak kisorsolása, melyeket mindkét mulatság szponzorai révén tudtunk beszerezni. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani:

- **Tímár Mihály** kisiparos,
- **Gergely László** és **Gergely Lászlóné**
- **Tóth Ilkó Mihály** vállalkozó,
- **Deák cukrászda**,
- **Zsiga Mihály** vállalkozó,
- **Makkai István**: **Ady Endre úti Videotéka**
- **Pintér Lajosné**: **aszódi lakótelepi Festékbolt**
- **Radyk György**: **aszódi Papírbolt**
- **Papp Árpád**: **Popcorn**
- **Benkó Gáborné**, **Béke utca**
- **Tóth Ferencné**, **Deák F. utca**

... és az alsósoknál

A vízkeresztől-hamvazószerdaig terjedő vidám időszakot nevezzük Farsangnak.

Igaz, nálunk ez csak egy délelőtti korlátozódott (febr. 25.), de így is az egyik legnagyobb esemény iskolánkban.

Sajnos kinőttük az alsó tagozatos tornatermet, mely már szobaméretűvé zsugorodott, így ismét a felső tagozatban vendégeskedhettünk. Nagyon fontosnak tartom az ilyen és más hasonló, tanórán kívüli rendezvényt, hisz az amúgy is elég sok korlát közé szorított gyermekek ilyenkor fel szabadulhatnak a kötöttségek, gátlások alól. A több hetes készülődés, maga a farsangi multság feloldja ezeket a feszültségeket. Erőteljesebben formálódik személyiségük, jobban felszínre ke-

rülnek rejtett személyiségjegyeik: kreativitásuk, találékonyságuk, érzelmeik kezelése (siker, kudarc), beleélőkéességük stb.

Biztos vagyok benne, hogy ezen a reggelen egyetlen alsós nebuló sem aludt el. Már fél órával a kezdés előtt harsogott az iskola, nagy volt a készülődés az osztályok termeiben is.

Szorgos anyukák és apukák kenték a szendvicseket, szállították a finom süteményeket, tortákat. Táskákból kikandikáló ruhadarabok, kisebb-nagyobb kelékek engedtek következtetni tulajdonosuk majdani "szerepére".

A feldíszített tornateremben már szólt a zene, majd 9 órakor *Fülöp Lajos* igazgató úr kért szót. Köszöntötte az igen nagy számú nézőközönséget, farsangolót, és a „még eladó lányokat”.

A karnevált az alsós tanítók moldvai csángó, drumuj és kecskés tánca nyitotta meg. Mint sok, felelés előtti kisdíák úgy izgulták végig a kezdést megelőző pillanatokat. Pedig nem volt miért! Mindenki meggyőződhetett, hogy pedagógusaink nemcsak szépen énekelnek (*Pedagógus kórus*), hanem táncolni is tudnak, és ezt elfogultság nélkül mondhatom.

A személyes példamutatás is nagyon fontos része lehet a nevelésnek! Hadd gratuláljak kolléganőimnek a koreográfiáért és a szépen kivitelezett táncért!

Megalakult a szülőkből álló zsűri, és elkezdődhetett a várva várt felvonulás.

Nagyon sok ötletes, sok munkát, anyagot igénylő jelmezbe ölt
(folytatás a 12. oldalon)

(folytatás a 11. oldalról)

tözött tanulót láthattunk. Számuk a 100-at is meghaladta.

Sokszor csak találgatni tudtunk, hogy ki rejtőzhet az "álruha" mögött. Volt indián, álarcos Zorro, gyönyörű ruhás tündér, királylány, egy egész csokorra való virág, finom gyümölcs, közepkori lovag, kisebb-nagyobb orrú bohóc, pillangó, cica, egér, de még Frédi és Béné a kőkorszaki járgányával, sőt Hófehérke és a hét törpe is. Ha összeszámolnánk, hogy szülők, nagyszülők összesen hány órát töltöttek el a ruhák, különféle eszközök elkészítésével, biztos, hogy magas számot kapnánk. A csoportos bemutatkozások talán mindig egy kicsit látványosabbak, a készülődés, majd a "fellépés" alatti együttlétek, izgalmak közösségformálóak.

A 2. a egy állati hangversenyt adott elő, érdemes volt figyelni az ötletes, egyéni jelmezre is. A 2. b bebizonyította, hogy egyszerű öltözékekben, jó koreográfiával, tánccal, vidámsággal is lehet igen jó elismerést kivívni a zsűri és a nézők körében.

Szépen kidolgozott, apró ötletes „megoldásokkal” elevenedett meg előttünk a Hófehérke és a hét törpe, a 2. c osztály színeiben.

Jelentem, az egész Flinstone család beiratkozott a 3. d osztályba, vagy inkább fordítva? Nem hiányoztak a kőbunkók, és egyéb kőkorszaki kellékek sem.

A felvonulók hosszú sorát a 2. a osztály Játékfűzés című néptánca zárta. Öröm volt nézni a hangosan, szépen éneklő és ügyesen, boldogan táncoló apróságokat. Úgy gondolom, ezen a napon nem is a helyezések, hanem az élmények, a jó hangulat volt a fontos, és abban nem volt hiány.

A zsűri rövid tanácskozás után meghozta döntését. Az egyéni bemutatkozók közül többek között ajándékot kaptak a hirdetőoszlop, cicát, rókát, epret robotzsarut, tv-t alakító gyerekek. (Elnézést kérek a hiányos felsorolásért.)

A csoportosan fellépők sorrendje a következőképpen alakult: I. 2. b, II. 2. c, III. 2. a, IV. 3. d.

Finom torta volt a jutalmuk. Gratulálunk a tanulóknak, de nem utolsósorban a segítő, és sok esetben szereplő pedagógusoknak, együttműködő szüleiknek!

Ajándék, jó falat nélkül szinte senki nem tért haza, mert a község vállalkozói és az iskola jóvoltából a farsangolók narancsot, a tombolán pedig sokan játékokat, apróbb tárgyakat kaptak. Az éhes és szomjas cicák, egerek, Zorrok, indiánok és királylányok különféle ízletes étkeket fogyaszthattak és üdítővel frissíthették fel magukat a szédítő táncok közepette.

Végezetül csak annyit: jövőre ugyanígy és ugyanitt!

Tóthné Székely Adrien

Megkérdeztük

ILIBI BOUCHAIB-ot,
az új angoltanárt

– Hogyan került Magyarországra?

– „Gyalog, tevével” 1992-ben jöttem ide a menyasszonyom miatt. Olaszországban ismerkedtünk meg és már 3 éve együtt élünk.

– Miért épp Kartalra jött tanítani?

– A menyasszonyom Aszódon lakik. Mivel Kartal közeli falu, itt próbáltam állást keresni. Az iskolába felvettek angoltanárnak.

– Mi a véleménye az iskola diákjairól?

– Akiket tanítok, nagyon rendsek velem szemben. Szeretek itt tanítani, a feladatom pedig a tanítás.

– Milyen országokban járt?

– Franciaország, Anglia, Spanyolország, Hollandia, Amerika, Norvégia, Belgium, Svédország...

– Milyen nyelveken beszél?

– Angol, francia, német, arab, spanyol, olasz és egy kicsit norvégül. Az angolt 16 éves koromban kezdtem el tanulni, a franciát pedig 5 éves koromban.

– Mivel foglalkozott, mielőtt ide került?

– Amerikában dolgoztam. Voltam eladó, pénztáros, tanítással is foglalkoztam. Floridában a Disneylandben, Magyarországon egy étteremben dolgoztam, fogadásokon.

– Hasonlít-e az Ön diákkora a mostani diákokéhoz?

– Nem. Afrikában nem olyan a tanítás, mint itt. Nagyon keményen kellett tanulni. Én elég jó tanuló voltam, de a lehetőségünk sokkal kevesebb.

– Mi a HOBBIja?

– A nyelvtanulás. Ezen kívül mindenféle házimunka.

– Mit csinál szabadidejében?

– Ha rendetlenség van otthon, akkor rendet rakok. Szeretek sportolni: röplabdázni és kosárlabdázni. Ezenkívül szeretem a könyveket, a zenét és a vígjátékokat. Nyáron pedig naponta 2-3 órát napozni.

BIOLÓGIAVETÉLKEDŐ EREDMÉNYE:

- I. Salamon Imola 8. a
II-III. Marton Adrien 8. a
Vincze Viktória 5. c

SPORT

KÖRZETI ÚSZÓVERSENY

3-4. osztály:

- II. Katona Kinga mell
III. Rác Renáta gyors
III. Karácsony Andrea hát

5-6. osztály:

- I. Juhász Borbála mell
II. Malina Adrienn hát

LEÁNY FOCI

5-6. osztály:

- I. 5. b
II. 6. c
III. 5. c

7-8. osztály

- I. 7. b
II. 8. c
III. 8. a

A Művelődési Ház életéből...

ALKOTÓKÖREINK

Hétfő	16.00–17.00	GYERMEK NÉPDALKÖR Vezeti: Maczkó Mária népdalénekes
	17.00–18.00	GYERMEK NÉPTÁNC Vezeti: Nagy Károlyné
	18.00–20.00	ASSZONYKÓRUS Vezeti: Maczkó Mária
Kedd	17.00–20.00	SZÖVŐSZAKKÖR Vezeti: Sági Jánosné
Szerda	15.00–17.00	BÁBOZÁS, BÁBKÉSZÍTÉS (iskolában) Vezeti: Tellér Zoltánné
	17.00–18.00	FELNŐTTÉNEKKAR-PRÓBA (iskolában) Vezeti: Rehórovszky Gábor
Csütörtök	10.00–12.00	CSIRIBIRI JÁTSZÓHÁZ KISMAMÁKNAK Vezeti: Kiss Andrea
	14.00–15.00	GYERMEKKLUB (iskolában) Vezeti: Molnár Józsefné
Péntek	14.00–15.00	GYERMEKKLUB (iskolában) Vezeti: Molnár Józsefné
	17.00–19.00	SZÍNJÁTSZÓ KUCKÓ-SZÍNPAD PRÓBA Vezeti: Juhász Edit
	17.00–19.00	SZÍNJÁTSZÓ TINIKNEK– FELNŐTTEKNEK Vezeti: László Ferenc
	17.00–20.00	IFJÚSÁGI KLUB Vezeti: Fehér Zsolt
	18.00–20.00	FOTÓSZAKKÖR Vezeti: Ruszka János
Szombat	15.00–17.00	CITERASZAKKÖR GYERMEKEKNEK
	17.00–18.00	CITERASZAKKÖR FELNŐTTEKNEK Vezeti: Deák István

A KUCKÓ-SZÍNPAD tagjai tisztelettel és szeretettel meghívják mindenkit 1995. március 24-én (pénteken) este 18 órára a Műv. Ház nagytermébe Fazekas Mihály Lúdas Matyi című művének bemutatójára.

ÁPRILIS 4-ÉN 9–18. ÓRÁIG CIPŐVÁSÁRT RENDEZ A DEBRECENI CIPŐGYÁR

ÁPRILIS 8-ÁN VÁLLALKOZÓK BÁLJÁRA HÍVJUK SZERETETTEL AZ ÉRDEKLŐDŐKET

Meghívó

**Szeretettel várjuk
a falu lakosságát
1995. március 15-én 10.00 órára
a Kartali Művelődési Házban
tartandó
ünnepi megemlékezésre, majd
a Petőfi szobornál rendezendő
koszorúzásra.**

VENDÉGÜNK

**az Aszódi Zeneiskola
növéndékeinek
fúvószenekara Koch Ottó tanár úr
vezetésével.**

KÖZREMŰKÖDNEK

**az Általános Iskola és
a Művelődési Ház
amatőr csoportjai**

ÚJSÁGÍRÓTEHET- SÉG-KUTATÓ

A Kisbíró szerkesztősége pályázatot hirdet két korcsoportos kategóriában fiatalok részére újságírássra.

Pályázhatnak minden olyan írással, melyet közlés végett megküldenek a szerkesztőségnek, amely megtörtént eseményeket ad közre.

1. korcsoport 14 éves korig,

2. korcsoport 22 éves korig.

Az írásokat szakképzett újságírók bírálják, az eredményhirdetés az októberi Kartaliak a kartaliaknak napon történik.

Fődíj 2 x 5000 Ft-os vásárlási utalvány.

Várjuk az írásokat, s nem a mennyiség, a minőség a fontos!

Szerkesztőség

Köszöntjük a hölgyeket a Nemzetközi Nőnap alkalmából!

SZABÓ LÁSZLÓ:

Mosás...

Ingek, ruhák dagadnak habosra,
s pasztell-kék vízben

ázik a tiszta...

Rózsaszín, könnyűkék selymeken
vidám fénysugár
nevet rám vissza.

Könnyű karod

a habokkal csacsog...

Rámvillan szemed kékje:

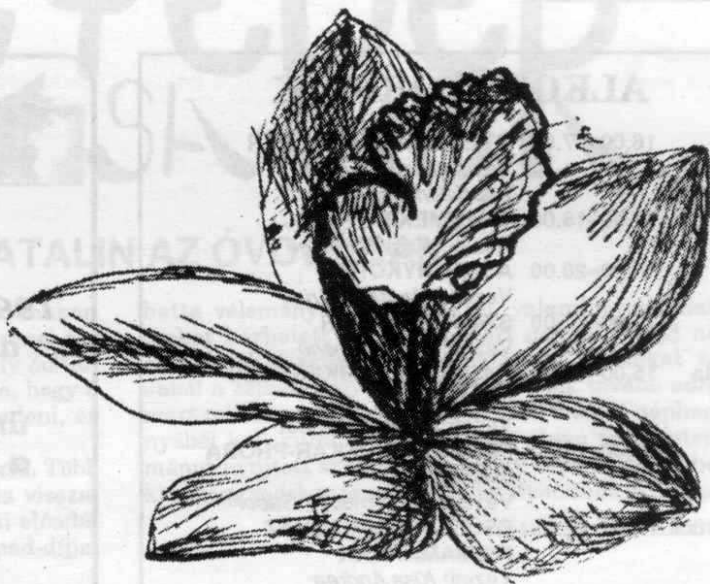
s e könnyű pillanatban

néhány nehéz „Miért-re”

boldog sóhaj száll a

kékítő nyári égre.

K., 1955.

UFI

...így írtok ti!

Technika:

Miért a fa a legősibb alapanyag?

Azért mert a jó Isten a paradicsomban
azt teremtette meg először.

Biológia:

Mi a nyitvatermő növény?

Olyan állat, amelyet védeni kell.

Miért szárazföldi emlős a bálna?

Azért, mert hasonlít a szárazföldhöz.

Kémia:

Sorold fel a klór tulajdonságait!

A klór szilárd halmazállapotú gáz.

UFI

ZÜM-ZÜM helyett UFI

Immár második számmal jelentkezett a diákok lapja, az UFI.

Ha nem én írnám e cikkeket, minden bizonnyal csupa dicsérő szó lenne leírva. Tőlem más szavak kerülnek a papírra. Miután hűséges olvasója voltam a ZÜM-ZÜM-nek és az UFI-t is olvasom, ez Utóbbi Fiatal Irományról elmondhatom: az előbbi mézet és tudást gyűjtögető züm-zümmögő méhecskéik írása jobban tetszett. Nagyon sok benne a mások által leírt Után Firkantott Irat, és kevés benne a züm-zümmögő méhecskéik csipése.

Talán egyedül Romhányi Józsika rímhányásai tetszenek legjobban, de róla megkiderült, nem is ide jár iskolába.

Ugyanis Firkáló Iskolások nem az a nagy írás, amit mások már leírtak és azt mi átmásoljuk, hanem az, ha mi saját magunk izzadjuk ki a szavakat, amelyekben mások esetleg gyönyörködnek, bosszankodnak, vagy mosolyognak rajta.

A ZÜM-ZÜM íróit nem feledve, de azért ez Után is Figyelve Írásaitokat,

maradok, aki aláírja nevét, ha valamit leír:

Blaubacher János

RENDŐR VENDÉGEK AZ IFJÚSÁGI KLUBBAN

Az ifjúsági klub körébe szokatlan vendégek érkeztek: az aszói rendőrkapitányság két rendőre. Elménybeszámolót hallgattunk végig a rendőrök mindennapjairól, akcióiról. Volt olyan kérdés, amire nem kaptunk választ, pl. Jártak-e gyilkossági helyszínen? Mindenki nagy érdeklődéssel figyelt. Az ifjúsági klub vezetője rengeteg kérdést tett fel. Egy olyan eszközzel is megismerkedtünk, amit nem minden nap láthatunk. Nem pisztoly, hanem egy botoszerű tárgy, amivel hat embert lehet tehetetlené tenni. Megismerkedtünk a pisztollyal is. Ez a délután csupa érdekesség volt.

Homok Melinda

Tini-diszko

1994. február 14-én a Művelődési Házban tini-diszko volt. Nagy volt az érdeklődés. Az első fél óra után már-már úgy tűnt, hogy semmi nem lesz a buliból, de a hosszú várakozás után megérkezett a felmentő sereg hangfalaival és egyéb felszereléseivel. Pár perc alatt minden kész volt és elkezdődött a dzisi. Igaz, 17 helyett 19 órakor, de ez akkor már nem zavart senkit. A hangulat jó volt, mindenki táncolt.

A következő Tini-diszko március 10-én lesz. Minél többen vagyunk, annál jobb a hangulat. Minden buli 17 órától 21-ig tart.

Homok Melinda

TAVASZKÖSZÖNTŐ

BÁL
KARTALMűvelődési Ház
1995. Március 18. 20.00 óra

Zenél

a M Á R K A

együttes

Belépődíj: 150 Ft
*Mindenkit szeretettel
várunk!*

FIGYELEM!

A SLÁGER EGYÜTTES
várja megrendelőit lakodalmas
rendezvényekre!Jelentkezni lehet: Kozjár Róbert,
Kartal, Ságvári u. 7.
Kiss Gábor Verseg, Hóvirág u.

VÁLLALKOZÓK BÁLJÁRA

*hívjuk a falu minden lakóját
1995. április 8-án este 7 órától
a Művelődési Házba.*

Zenél a SLÁGER együttes.

*Belépődíj 800 Ft/fő,
mely finom vacsorát is tartalmaz.*Jelentkezni lehet: Kozjár Pálné
Kartal, Ságvári u. 7.
valamint a Művelődési Házban
nyitva tartási időben.
Mindenkit szeretettel várunk!

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Január 22-én a Kultúra Napján bemutattuk
Búth Emília és Barabás Tamás verseskötetét.
Mindkettő megvásárolható a Művelődési Házban,
és a Könyvtárban.

*Az 1995-ös Kisbíró Kalendáriumból még kapha-
tó pár darab a Művelődési Házban. Aki még
nem vásárolta meg, bepótolhatja!*

AZ ASZÓDI ZENEISKOLA IGAZGATÓJA
DUDÁT KERES MEGVÁSÁRLÁSRA.
AKINEK VAN, A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
JELEZZE!AKIKRŐL MÉG SOHA-
SEM ÍRTUNK...Öt éve, hogy megjelent az első Kisbíró újság, az
első Kalendárium, s élnek közöttünk olyanok,
akik öt éve csendben dolgoznak a kiadványok
árúsításával.Róluk még nagyon kevés szó esett. Pedig nélkü-
lük nem jutna el az újság az olvasók nagy ré-
széhez, minden hónapban, rendszeresen.Most, így március idusán nekik köszönjük meg
segítségüket:

- ❖ az ÁFÉSZ ABC áruház munkatársainak,
- ❖ a Béke úti bolt munkatársainak,
- ❖ Jakus Zoltánnak és munkatársainak,
- ❖ Oláh Gézának és munkatársainak,
- ❖ a MAJAMI bolt munkatársainak,
- ❖ a Ságvári úti bolt munkatársainak,
- ❖ a Bencsik bolt munkatársainak,
- ❖ Czene Mariannak és munkatársainak,
- ❖ a Drogéria munkatársainak,
- ❖ a Gyógyszertár munkatársainak,
- ❖ Lipcsei Sándornak,
- ❖ a TOTÓZÓ munkatársainak,
- ❖ a Petényi bolt munkatársainak,
- ❖ Juci néni boltja munkatársainak,
- ❖ Bereczki Jánosnak és munkatársainak
- ❖ Zatureczki Mihályné (Zsóka) és az iskola
kollektívájának.

Kívánunk mindannyiuknak erőt, egészséget, és
sok-sok éven át árusítani való Kisbíró újságot.

Szerkesztőség

MELLÉKLETEK (regesztak)

oklevelek kivonatos közlése 1247-től 1640-ig

Az 1–25 regeszta
Bártfai Szabó László:
Pest megye történetének okleveles
emlékei
1002–1599-ig Budapest, 1938.
alapján lett összeállítva

26–29 regeszták Horváth Lajos:
A Galga-mente történetének
írott forrásai
1526–1686. Petőfi Múzeum,
Aszód, 1981 alapján készült

1. 1247. május 26. előtt:

A budai káptalan bizonyítja, hogy a Kartal nembeli Mocher Theca földet és a mellette levő Jnev földet Pest közelében rokonai beleegyezésével (akiket az oklevél felsorol) az esztergomi káptalannak adományozta, és azokba a budai káptalan bevezette.

Bártfai 29.

2. 1271. november 2.

Buda, V. István király előtt Wza fia Péter összes örökölt és szerzett birtokait Jeneu, Sag, Zecheu, Geded, Kartal, Bodun és Keueozua határában lelke üdvösségéért a szigeti apácának adja kikötve, amíg él, a birtokokat szabadon használhatja a testvére az örökölt birtokokat megfelelő áron visszaválthatja.

Bártfai 69.

3. 1276. augusztus 29.

A budai káptalan előtt Uza fia Péter révjenői (in villa Ineu de portu)

b. 25 m. célzálogosítja a szigeti apácának, kivéve az ottlakó béreseket.

Bártfai 84.

4. 1276.

A budai káptalan előtt a Kartal nembeli Chuda, Bertalan és Vza, másrésről Uza fia Péter, Ferenc fia, Kabas Tamás fia Tamás meg egyeznek abban, hogy Révjenőt (Ineu de portu) 11 m. ráfizetéssel az utóbbiak kapják meg. Bodon b. pedig a rajta lakó 3 szabadossal Chuda és rokonaié lesz.

Bártfai 85.

5. 1287. február 6.

IV. László király Pomáz földet Pilis megyében amelyet Uza fia Péter a szigeti apácának adott, szintén nekik adományozza.

Eeredetije DL 1201.,

Bártfai 118.

6. 1289. január 1.

A budai káptalan előtt a Kartal nembeli Jakab ispán Kartal és Ság örökölt és szerzett birtokait megosztja fiával Bekével.

Bártfai 124.

7. 1300. május 23.

Buda. István alországbíró az Uza unokája Bertalan és a szigeti apácák közt Jenő (Jenew) pestmegyei, dunamelletti birtoka ügyében folyó perben a birtokot ez apácának ítéli oda, egyben V. Istvánnak két, Szecső (Zecheu) és Kartal (Kortol) birtokokról szóló oklevelét érvénytelennek nyilvánítja.

Eredetije DL 1490.

Bártfai 159.

8. 1438. május 3.

A fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Albert királynak április 4-én Budán kelt parancsára Zalai Pál kanonok útján április 8-án Rozgonyi Péter egri püspököt és testvérét Istvánt, ennek fiát Jánost, Rozgonyi Simon fiait István és György pozsonyi ispánokat beiktatta a következő pestmegyei birtokokba: Zeidó, Almácsa, Irsvaszeg, Nyír, Valkó, Szentlászló, Oslár, Hévíz, Tura vámmal és malommal, Szörény b., továbbá Kérvölgy, Dióteleke, Szentpálteleke, Ligetegyház, Oroszló, Szentpálár-

nyéka, Anicsteleke, Kápolna, Tas és Szentkirály pusztákba. Megjelent szomszédok: Nézsai Timoteus, Besenyei Mátyás, Sági Balázs, Almási Benedek, Megyeri György, Pásztói János, Tarcai István, Kókafalvi Kóka Jakab, Sári Etele Péter, Uri Pozy Mihály, Nyárasapáti László, Hatvani Mátyás, Györki Fornak András, Péter ákosmonostori apát, Kartali Csuda Márton, Györki Pohárnok András.

A király megbízottai: Erdőtelki Madarász György és fiai Ózsvár és Tamás, Babi János, Péter, Szalóki Tamás, Aláni Miklós, Palotai Lóránt fia László, Damonyi László, Asszói Máté, Csoda fia Márton, Almási Benedek és Pál, Györki Rechem György.

Eredetije DL 13172

Bártfai 672.

9. 1459. április 16.

A budai káptalan bizonyítja, hogy Mátyás királynak március 30-án kelt meghagyására Kylian kanonokat küldte ki, aki Levbi Antal királyi emberrel együtt Harthyanpelye birtokok és tartozékait Pelys-i László és fia Tamás és György, Pelys-i Jakab és fia Ambrús és György, Pelys-i Ampoth János, Pelys-i István és fia János, Pelys-i Albert részére Gwthi Ország Mihály nádor oklevele alapján Palothai Vince váci pk., György, Ágota (Pozsoni Jánosné), Dorottya (Kátai Lórándné)-val folyt perükből kifolyólag fogott bírák ítélete alapján felosztotta s a birtok határait megjárta.

Primo incepissent a meta angulari possessionum Pand et Kalwa ac predii Harthyantheleke et penes eandem metam reprissent unam viam fova via veniret de possessione Pand and possessionem Pelye a parte possessionis Benye terras arabilea existentes octe probi et nobiles viri per ipsae partes iuxte continenciam literarum prefati domini Michaelis Orzag palatini electi, videlicet Paulus de Karthal, Daniel de Katha, ...

Királyi emberek: Lewbi Antal, Chebi Balázs, Domonkos Péter, Wachya-i Imre.

Eredetije DL 35807

Bártfai 852.

KEDVES OLVASÓINK!

Gottlóz Ferencről, aki Kartal történelmének lelkes kutatója, értékes anyagot kapunk községünk történelmére vonatkozóan, amelyet folytatásban fogunk közölni. 1247-től 1640-ig készült oklevélkivonatokat (regesztákat) gyűjtött össze a község múltjával kapcsolatosan.

VÁLOGATÁS

(Szerkeszti: Sági Jánosné)

DEBRECENI ANEKDOTÁK

Jó, hogy nem értette (176)

Balázs gazda nagyon szerette a borocskát, s ezen oknál fogva szemei felmondani készültek a szolgálatot. A magyar hazában már minden doktort, javasasszonyt kipróbált, rendeléseik mit sem használ-

Simon István:
HARAGOSOK

Nincsen ebéd és vacsora,
pedig a kéz vigyázva jár,
hogy egymáshoz ne koccanna
néha a kés meg a kanál

Így jár Lajosunk is szegény,
vigyázna, mégis megesik
(bár mértéktartó és szerény)
hogy sokra mennek a decik.

S míg dúdolvá hazadöcög,
látja bizony messziről,
hogy neje csípője fölött
virít a két rózsás ököl.

Hiába is kerekedik
az aggasztó helyzet fölő,
pörög az asszony nyelve: itt
a végszó mindig az övé.

tak, mert Balázs gazda
mindennap újból és újból
ivott. Végre azt mondták
neki, menjen fel Bécsbe, az
ottani klinikán lévő szem-
orvoshoz. Páciensünk oda
is elment. A doktor meg-
nézte a szemét és írt egy
receptet. Balázs gazda
megköszöni és távozik. A
doktor azonban még utána kiált:

- Kein Wein trinken!
- Mit mond a német? - kérde Balázs gazda, kísé-
rőjétől.
- Hát biz azt mondja, hogy nem szabad bort inni.
- Balázs gazda erre ránéz kísérlőjére, s nagy fleg-
mával mondja:
- Hijnye de jó, hogy nem értettem!

Melléfogás (40)

A Déri Múzeum spicces igazgatóját, Ecsedy Ist-
vánt hazakísérték barátai. Amikor nem találták
meg zsebében a kapukulcsot, feltolták a kapu tete-
jére azzal az elgondolással, hogy majd onnan beesik
az udvarra.

A jól végzett munka után a barátok visszatértek
a kocsmába leöblíteni a hazakísérés fáradalmait, de
alig néhány perc múlva, betántorgott az ajtón a ha-
zaszállított cimbor.

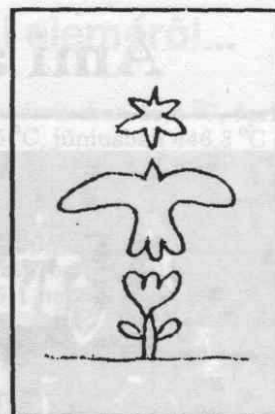
- Ne haragudjatok - mormogta Ecsedy -, egyeki
a fene, kifelé estem.

Túlzengi, túlkontrázza már,
s csak a vacsorás poharak,
tányérok jajongása száll,
ha végül az asztalra csap.

Kész a harag... „Már a sírig
nem szólok hozzád, vén betyár!”
Csönd van, behallik a cirip,
s az óra sétálója jár.

Lámpafűjás, langy csizmaszag,
jön a nagy békítő, az ágy.
Nézi az asszony a falat:
de nehéz tartani szavát.

Átfordul az ura fele,
s oda a düh, a régi gyász.
Mert hát mihez is kezdene
a kontrás, hogyha nincs primás...?

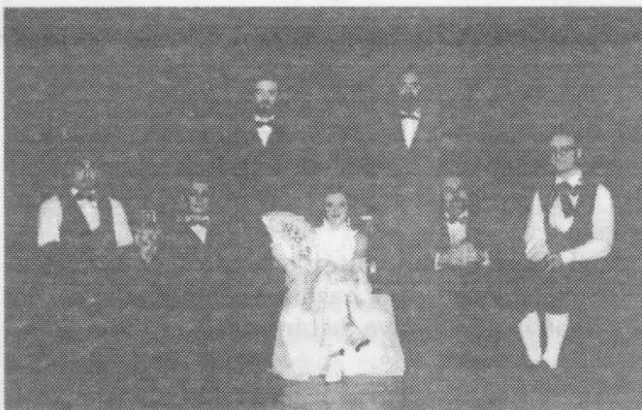
Ami a kalendáriumból kimaradt

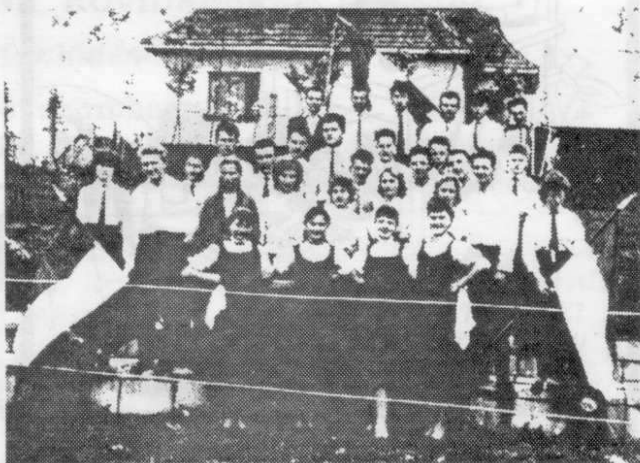
Kamarateátrum '94 Barabás Tamás, Varga Mária, Sóvári Péter, Módos Tibor, Szilágyi Ramóna, Dúzs Márta, Tóth Andrea, Füleki Henrietta, Hegedűs Szilvia

Kartali színjátszók, 1962. február Szigligeti Ede: Lelenc

Kamarateátrum '94 Tóth Attila, Odler Zsolt, Magyar Zoltán, Hajdú Szilvia, László Ferenc, Györfi János, Péter Balázs

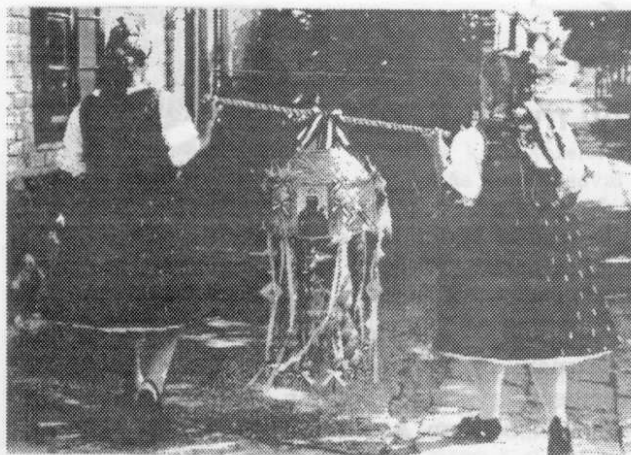
Néptáncsoport, 1960. augusztus 20.

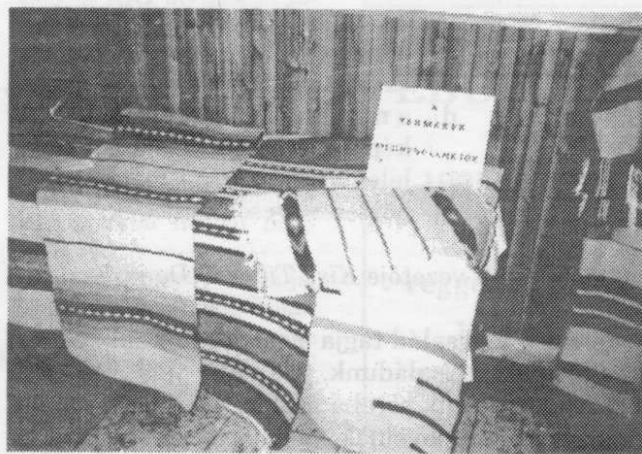
Kartali színjátszók, 1935.: Gülbaba, Budai bíró, Gábor deák

Kartali színjátszók, 1961. február: Gárdonyi Géza: Annuska

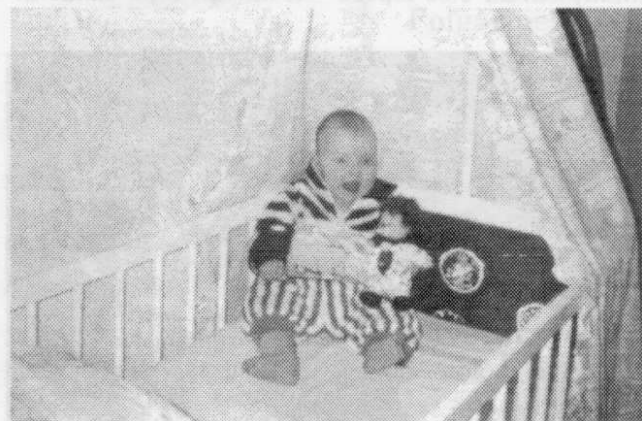
A FOTÓKIÁLLÍTÁS KÉPEI

A szövőszakkör alkotásaiból

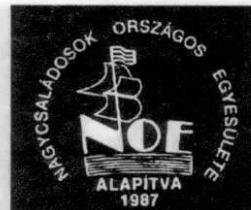
Tégen Kinga Mónika sz.: 1993. október 15.
szülei: Tégen Zoltán, Hévizi Mónika

Majláth Bianka sz.: 1994. május 24.
Szülei: Majláth László és Müller Ilona

BESZÁMOLÓ

a NOE kartali csoportjának 1994. évi munkájáról

1994 tavaszán megalakult a Nagycsaládok Országos Egyesületének helyi csoportja.

A NOE célja: a) az élet és az anyaság tiszteltetésére nevelés, a házasságért és a jövő generációkért érzett felelősség erősítése, b) erkölcsi értékek bemutatása, amit a nagycsaládok képviselnek, c) a nagycsaládok egymást ismerő és segítő közösségekké szervezése, d) a nagycsaládok érdekeinek képviselete és szolgálata, hogy a jelenlegi hátrányos megkülönböztetések csökkenjenek.

Csoportunk vezetője Kiss Tiborné Dancsházi Katalin

Jelenleg 24 család tagja a csoportunknak, és van egy pártoló tag családjunk.

Várjuk tagjaink sorába azokat, akik legalább három gyermeket nevelnek, vagy neveltek fel.

Programjaink között szerepelt egy pihenőpark kialakításának első lépése – a kartali erdő takarítása.

- Részvétel a gödöllői nemzetközi nagycsaládok találkozón.
- A monostorapáti nagycsaládok vendéglátása.
- Különböző kedvezmények „kijárása”: 10% kedvezmény a FITNESS stúdióban, – a Szászi-féle zöldség- gyümölcs boltban, – a lakótelepi Ház- tartási boltban Aszódon, – az aszódi Könyves- boltban, – az aszódi Szovics-féle Ruházati bolt- ban
- Jól sikerült Mikulás-ünnepség kicsik és nagyok öröme
- NOE farsangi bál, amely a résztvevők öröme nagyon jó hangulatban zajlott. Emelkedett han- gulatú, játékos, szórakoztató, kora estétől hajna- lig tartó beszélgetés, éneklés, táncos vetélkedők, értékes tombolanyeremények tarkították.

A kartali NOE-csoport

FIGYELEM!

Jó idő esetén március 15-én 11 órakor találkozunk a kartali erdőben!
Minden nagycsaládost szeretettel várunk! (Nem csak tagokat)

A NOE-csoport megbeszélései ezentúl minden hónap második keddjén 17 órakor lesznek a Művelődési Házban.

KÜLÖNLEGES ZÖLDSÉGEK

BROKKOLI

A karfiol közeli rokona. Magas, erőteljes száron hozza a karfiol fejéhez hasonló, de lényegesen lazább, zölde színű rózsáit, amelyeket még nyílás előtt kell levágni fogyasztás céljára. Folyamatosan szedhető, mert a középső virágkezdemény kivágása után az oldalhajtásokon is hoz kisebb rózsákat. Egyes fajtái még enyhe teleken is folyamatosan fejlődnek.

Másodnövényként termesztjük, mivel rövid tenyészidejű. A magot április közepétől vessük szabadföldi ágyba (5-6 g/m²). Az öthetes palántákat ültessük állandó helyükre (m²-enként 3-4 tövet). Az erős fény nem árt neki, sok vizet kíván.

Táplálkozási értéke a karfioléhoz hasonló, sok A- és C-vitamint tartalmaz, valamint igen gazdag ásványi sókban.

A karfiolhoz hasonlóan készíthetünk belőle leveseket, bármilyen zöldséggel főzhetjük együtt – csak később tegyük bele az ételbe, mert hamar szétfő – de finom egytálételnek, sőt salátának is.

RECEPTEK

Brokkolikrémleves

Hozzávalók: személyenként 5-8 dkg brokkoli, csont vagy csirkeláb, egy tojássárgája, darabka vöröshagyma, só, ízesítésül lestyanlevél, őrölt feketebors, fehérbors, bazsalikom.

Készítése: a csontlében megfőzzük a hagymát, leszűrjük, szétfőzzük benne a brokkolit, kicsit lehűtjük, nehogy a turmix szétpattanjon, és a tojással együtt elturmixoljuk. Ezután főlforraljuk.

Brokkolirudacsákák

Hozzávalók: 25 dkg baromfi- vagy sertéshús, fél kg brokkoli, két tojás, egy gerezd fokhagyma, fűszerek ízlés szerint, liszt, zsír, só.

Készítése: a brokkolit teflonedényben, nagyon kevés vízzel, fedő alatt addig pároljuk, amíg a villa éppen hogy belemegy. A maradék vagy friss húst ledaráljuk, a brokkolit villával darabosra törjük, elkeverjük a fűszerrel, fokhagymával, sóval, tojással és annyi liszttel, hogy tömör masszát kapjunk. Lisztes kézzel rudacsákákat formázunk belőle és forró zsíradékban fedő nélkül körülpírtjuk. Grillben is süthető.

Fogyasztható: meleg előételnek, főételnek, körítve, feltétnek, hidegen reggelire, vacsorára, hidegtálra. Körítésnek megfelel bármilyen főzelék, párolt zöldségek, pasztinákpüré, vegyes saláták, hidegtálon majonézes, mustáros saláták, kerti lakmározáshoz pirított kenyér.

Tojásos brokkoli

Hozzávalók: személyenként 20 dkg brokkoli, 2 tojás, 1 evőkanál tejföl, só, zsír, ízesítésül őrölt fekete vagy fehérbors, kakukkfű, bazsalikom, pirospaprika.

Készítése: a párolt brokkolit teflonedényben vagy zsírozott serpenyőben finoman körülpírtjuk, ráöntjük a tejföllel alig elkevert tojást, amelyet előzően megsózunk, és fedő alatt átsütjük. A fűszereket a tetejére szórjuk.

Felhasználható: reggelire, vacsorára, meleg előételnek, könnyű főételnek, gazdag körítésnek sült halhoz, baromfihoz kitűnő.

Körítése: zöldpaprika, paradicsom, uborka, uborkadinnye, retek, zöldhagyma, póréhagyma, vitaminsaláta, vegyes saláták adhatók hozzá.

Tálalása: adagokban sültve közvetlenül a tányér-ra csúsztassuk, nagyobb mennyiséget egészben egy olyan táltra, amely valamennyivel nagyobb a serpenyőnél. A mellé adott salátával díszítsük. Kertben fatálat borítsunk be megmosott brokkolilevével és arra csúsztassuk.

A salátákat külön tálon adjuk mellé.

Ital: szénsavas üdítők, könnyű borok, sör illenek hozzá

Gombás brokkoli

Hozzávalók: személyenként 20 dkg brokkoli, 10 dkg gomba, egy közepes fej

vöröshagyma, 5 dkg füstölt szalonna, fűszerek ízlés szerint, só.

Készítése: a füstölt szalonnát kis kockákra vágva alacsony hőfokon kiolvasztjuk, üvegesre pároljuk rajta a vékony cikkekre vágott hagymát és a félbe-negyedbe szelt gombát, majd rátesszük a gombához hasonlóra metélt brokkolit, rászorjuk a fűszereket és fedő alatt puhára pároljuk. Akkor sózzuk, amikor kész. Ha szükséges, kevés vizet öntünk alá, de a maradékot a végén pároljuk el.

Felhasználható: tápláló főételnek, esetleg körítésnek. Nem szükséges köríteni, de párolt rizst adhatunk mellé, sőt el is keverhetjük a rizzsel.

Kartali Kisbíró – a Kartali Művelődési Ház lapja

VI. évfolyam 3. szám

Megjelenik havonta 500 példányban

Felelős kiadó: Lászlóné H. Piroksa

Felelős szerkesztő: Ruzsáiné B. Julianna

Bejelentés száma: 2/1990. 06. 02. KÉK

Cím: Kartal, Felszabadulás út 107.

Készült a TYPOVENT Kft. Nyomdájában

Gödöllő 43/95

TYPO
VENT

NYITOTT KAPU

Mobil Art Galéria Alapítvány

H-2170 Aszód, Falujárók u. 2.

Szsz.: Gödöllő, BB.RT.383-15277 Tel.: Aszód-148.

Alapítványunk sok szeretettel meghívja Önöket Aszódra, március 17-től 19-ig,
a **Nyitott kapuk, Nyitott napok rendezvény sorozatára.**

Március 17. (péntek) 16.00 óra

Kiállítás az aszódi Petőfi Múzeumban mozgás és látássérült alkotóművészek műveiből.

Megnyitja: *Dr. Losonczy Miklós* művészettörténész, egyetemi tanár.

Március 18. (szombat) 9.00 órakor

Az Aszódi Fiúnevelő Intézetben „**Érted is szól a harang**” címmel konferencia kezdődik a rokkant emberek beilleszkedéséről. Előadók: *Dr. Frajna Imre* volt országgyűlési képviselő,

Sándorné Pálfalvi Beáta és egy amerikai előadó, az USA nagykövetség egyik munkatársa.

18.00 órakor

A kastély dísztermében **Jótekonysági koncert.** Közreműködnek: A kartali gyerekek *Búth Emília* verseit adják elő. Az aszódi zeneiskola felnőtt tanulói, az Aszódi Kamarateátrum *Rácz J. Zoltán* verseit adják elő *Patricia Bach*, a Chicagói Operaház magánéneke. *Maczkó Mária* népművész.

Március 19. (vasárnap) 10.00 óra

Hálaadás az aszódi evangélikus templomban

Fellép a vakok külföldön méltán sok sikert aratott Homérosz kórusa.

A rendezvényeken befolyt bevételt az alkotóművészek és az őket támogató alapítvány javára fordítjuk. Mindenkit szeretettel vár a „Nyitott Kapu Alapítvány”

és az Amerikai magyar környezetvédő kulturális baráti társaság.

Sándorné Pálfalvi Beáta
a társaság titkára

Dr. Rácz Zoltán
az alapítvány kurátora

Kis-és nagycsaládosok

FIGYELEM !!!

**Ha gyermekét divatosan, szépen és olcsón szeretné öltöztetni,
keresse fel a kellemes hangulatú**

„KELCZ” BABABOLTOT

Cím: Kartal Tó üzletház Petőfi tér a Drogéria emeletén, ahol

- * csinos, divatos bébiholmik, babakelengyék,
- * gyermekruháztati cikkek, babakocsik, járókák,
- * kiságyak, biztonsági gyerek-autóülések,
- * kenguruk, gyermekcipők, fiú- lányka fehérnemű,
- * téli és őszi kabátok, farmerek, stb.

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK.

A NÁLUNK RENDELT KISÁGYAKAT ÉS GYERMEKBÚTOROKAT DÍJMENTESEN HÁZHOZ SZÁLLÍTJUK.

NYITVA TARTÁS:

Hétfő: 8.00 – 12.00-ig, keddtől péntekig: 8.00 – 17.00-ig, Szombat 8.00 – 12.00-ig

KELCZ Bababolt – a gyermekekért